

דרכי חיים

החמישיה

יחסו של הקהל הישראלי לגיא מתפתח לאט. עברו המון שנים עד שאנשים הסכימו לשמוע גיא ברדיו, ואחר כך התחילו לכת אפילו לפעמים לגים טון, אבל כאשר חובבי קולנוע בעולם מילאו אולמות ענקיים (הסך בעמוד 28)

הקמינה

אמר לי לבוא איתם לגן של מיגרש ה' כדורגל. אני הלכתי איתם למה שרציתי שהם יחזירו לי את הסל. הלכנו לגן, ושם ישבנו על ספסל ועל הרשא. הם אמרו לי לשכב איתם. לא רציתי. מיהרתי הביתה, כי היה מאוחר, אבל הם לא נתנו לי. הם גם אמרו לי שלעולם לא יחזירו לי הסל עם הסריגה. הם גם צחקו ממני, ואז אחד משני החברים נתן לי שתי סטירות לחי.

התחלתי לבכות למה זה היה כואב לי המכות שאני קיבלתי, או הם ראו שאני בוכה, ואמרו לי להוריד את המכנסים.

★ ★ ★

הייתי עוד בוכה

ני לא רציתי להוריד את ה' מכנסים אבל הם המשיכו להרביץ לי.

שני החברים של זה שאלו הייתי באה, הורידו לי את המכנסים, הפילו אותי על הרשא, ואז שני החברים תפסו לי את הידיים מאחורי הראש שלי, ואחד שכב עלי. פתאום הרגשתי שכואב לי נורא. אף פעם לא היה כואב לי כל כך בזמן שהיו עושים לי את זה.

בהתחלה אני לא ידעתי למה זה כואב לי כל כך. אחרי שהראשון גמר, שכב עלי השני ושוב החזיקו אותי בכוח, ואני בכיתי, ונורא כאב לי, ובסוף בסוף שכב עלי זה הבחור שאלו הייתי באה. אחרי שהם כולם גמרו, אני הייתי עוד בוכה. הם הסתלקו מהמקום.

באתי הביתה, בוכה. ההורים שלי ראו אותי מלוכלכת וחבינו איך הבחורים פגעו בי, ואבא שלי הרביץ לי נורא. למחרת, לקחו אותי אמא שלי, ובת' דודה, למשטרה בפתחתקוה, וסיפרתי להם את כל המיקרה. במשטרה התיך רשמו מה שאני אמרתי להם, ושלו אחתי עם אמא שלי, והבת' דודה לרופא בבית'חולים ביילינסון. והרופא ביקר אותי.

הלכנו עוד פעם למשטרה, ושם רשמו כל מיני דברים, ואחר'כך עצרו את זה הבחור שלקח ממני את הסל עם הסריגה. אני שמחה שהלכתי עם המיקרה הזה למשטרה, עכשיו לא ירביצו לי יותר בש' בכל לעשות לי את זה, עכשיו כולם יפחדו, למה יודעים שהלכתי למשטרה. ואני אהיה מבטושת אם ישלחו את שלושת'הבחורים לבית'סוהר, למה אנשים שעושים ככה רע, צריך לשלוח לבית'הסוהר. את זה אפילו אמא שלי הייתה אומרת לי.

זאת לא בעייה פשוטה. כי החלטה בעניין זה קובעת, למשל, אם יש לומר מרגריטה או מרגריני.

חברי האקדמיה, כראשות הפרופסור נפת' לי הרץ טורסיני, התחבטו והתחבטו, עד שהחליטו, כראוי לגינטלמנים, לטובת ה' נקבה. המלים השאלות מלועזית תהינה בעברית נקביות, מאוניברסיטה עד דיאגרמה ומאפיונה עד רפורטזיה.

רק שלכל לשוני יש יוצא מן הכלל. מלים לועזיות, המקובלות כבר בלשון ה' מדוברת בצורה זכרית, תשאנה בצורה זאת. שוקולד, למשל.

בלשון הסימנים. זאת היא רק אתה מאלפי ההחלטות ה' לשוניות המוכרעות מדי שנה עליידי חברי האקדמיה, והמתפרסמות בכרך נאה (זכרו) נות האקדמיה). אך באיחור רב.

שוקולד - זכר. הכרך האחרון, שיצא החודש, מפרסם את הדיונים מלפני שלוש שנים, דן בהרחבה בנושא המלים השאלות מלשונות זרות.

הבעייה העיקרית הייתה האם המלה ה' לועזית צריכה להיות בצורתה העברית זכר או נקבה. דיפלומה או דיפלומ? מרגרינה או מרגריני?

הסכמתי - כי הם אהבו אותי

בתיקיה'משטרה נרשם המקרה כאונס אכזרי של קמינה. שבוצע עלי ידי שלושה צעירים. אך דווקא סיפורה האישי של הקמינה מצביע על העובדה, שיותר משהיה זה מעשה פלילי, היתה זו בעיה חברתית: זהו מקרה של צעירה מפגרת בתוך חברה פרימיטיבית, שאינה זוכה להבנה לא בבית, ולא בבית'הספר ולא בסביבתה. צעירה שהתמסרה לכל השכונה - כי קיוותה בכך לזכות באהבה ובחיבה שחסרו לה. סיפורה הקמינה בת ה'16, הנראית כבת ה'11, ומתנהגת בצורה ידדותית:

שמחתי בלב שלי שיש לי חברים חדשים. כבר למחרת נסעתי לחפש אותי. נכנסתי למושב, ושם פגשתי את הבחור הזה ועוד כמה חברים שלו. כולנו הלכנו לסרט. אחרי הסרט הם יצאו אתי לטייל וכולם לא קרה.

אחרי שהייתי אצלם כמה פעמים, אז אותו הבחור, לקח אותי לאיזה מקום עם עוד חברים שלו, וכולם אמרו לי שהם אוהבים אותי, וביקשו לעשות לי ראיית שבאמת הם אוהבים אותי, אז הסכמתי. הם היו שם איהו שבעה בחור'ים, וכולם עשו איתי (מעשה מגונה), אפילו שארבעה מהם אף פעם לא ראיית קודם. הם כולם דווקא היו מאד נחמדים.

ככה הייתי באה לשם למושב כל פעם, הייתי נפגשת עם הבחור הזה מקולנוע מרכז. עושה איתו חיים, ואחר כך הוא היה לוקח אותי לכל מיני מקומות, והוא והחברים שלו היו עושים לי, למה שהם אהבו אותי.

בינתיים, הילדים אצלינו בשכונה היו רוצים גם כן לעשות לי. אני לא הסכמתי למה כבר היו לי חברים אחרים. אבל הם היו עושים לי צרות ומרביצים לי מכות.

★ ★ ★

ה'ראיתי שככה דא יכונה

ני יותר, כי יצא לי שם לא טוב. ובאמת כל פעם שהייתי עוברת בשכונה, הילדים היו מראים עלי באצבע ואומרים כל מיני דברים.

פחדתי שאבא שלי ידע מכל זה, ולכן כל פעם הייתי מסכימה שהם יעשו לי את זה, כי הם אמרו שהם יגלו לאבא אם אני לא אסכים. חוץ מזה, אני גם הייתי אוהבת שהם היו עושים לי את זה. ביום חמישי, הלכתי לסידור'עבודה ב' לשכת'העבודה של פתחתקוה. זה היה ב' שעה 5.00 אחרי הצהריים. אני הלכתי לשם עם סל, ובתוכו היה צמר שממנו הייתי טורגת.

כשנכנסתי ללשכה, בשביל לסדר לי עבו'דה של אורות בפרדסים, פגשתי שם ב' דיוק את הבחור הזה מהמושב שאיתו הייתי יוצאת, ושאותו הכרתי מקולנוע מרכז. אמרנו שלום אחד לשני, והוא חיכה לי עד שאני גמרתי.

רציתי ללכת הביתה, ואז הבחור הזה לקח ממני את הסל עם הסריגה בפנים. רציתי שהוא יחזיר לי את זה, וגם ביקשתי ממנו. אבל הוא לא רצה. הוא אמר לי שאם אני רוצה לחרש את היסל, אז אני צריכה לבוא איתו למושב עמישב.

כמו שאני יוצאת אתו החוצה מהלשכה, ראיתי שם גם שני חברים שלו מהמושב, שכבר פעם עשו לי. הבחור שהיה איתי,

כל החיים שלי תמיד כולם נתנו לי מכות והיו מרביצים לי. עוד בעיותאק, לפני שעלינו ארצה, וגם כאן זה נמשך. כשבאנו לגור בעיר' ולמרתי בבית'ספר, לא כל כך הבנת, ובבית היו מרביצים לי בגלל הציונים הרעים, וגם סתם הרבי'צו לי. ובכיתה צחקו עלי.

אבל עוד יותר גרוע נהיה כשעברנו ל' שכונה החדשה: לא היו לי פה שום חברים, ואף אחד לא שיחק איתי. וכשהייתי עוברת, הילדים של השכונה לא הכירו אותי, אבל צחקו עלי.

ואני כל כך רציתי להיות איתם בסדר שלא יעשו לי צרות. פעם עברב כשהייתי מטיילת לי בשכונה, ניגש אלי בחור אחד והתחיל לעשות לי חוכמות. הוא התחיל לגעת בי בידים שלו. אמרתי לו שיריד את הידיים, ואז הוא הרביץ לי מכות.

מאותו יום כל הילדים בשכונה היו עושים לי עניינים. פעם, זה היה לפני כמה חודשים, כמה בחורים של השכונה תפסו אותי, אמרו לי לבוא איתם עלי'די ה' מעברה. אני הלכתי איתם למה רציתי להיות טובה.

ליד המעברה, אחד מהם הרביץ לי בוכס עם הוד שלו בחזה שלי, ואמר לי שהם כולם רוצים לעשות לי. אני לא ידעתי מה הם רוצים לעשות לי, אבל זה שנתן לי את הרמכה אמר לי לשכב על החול. אני הסכמתי שכבתי על החול, ואז הוא הרים לי את השמלה שהייתי לובשת, שכב עלי, ועשה לי (מעשה מגונה שאינו בעילה ממש) אחריו באו עלי כל הקבוצה שהיתה שם, איזה המישה ילדים נוספים.

★ ★ ★

מאד נחמדים אלי

אתו יום, כד פעם שהם היו תופסים אותי לבר, הם היו עושים לי אותו דבר.

ככה נמשכו החיים שלי, עד שלפני שלו'שה חודשים הלכתי להצגה יומית בקולנוע מרכז, לסרט סוכן חשאי בבאנוקוק. כ' שהייתי בתור בשביל לקנות כרטיסים, ני' גש אלי בתור אחד ואמר לי שלום. אני לא הכרתי אותו אבל אמרתי לו שלום. הוא גם קנה כרטיס, נכנס לסרט וישב על ידי. אנתנו התחלנו לדבר, והוא אמר לי שכל החברים שלו גרים במושב קרוב, ושכואב לי לבוא לשם, והם יקחו אותי לקולנוע. הסכמתי, ואמרתי לו שאני כבר אבוא לברק איתם במושב.

אחרי שהסרט נגמר אני נסעתי הביתה.

* מהרשימה הושמטו גם שמות ה' מקומות, כדי למנוע את זיהוי הקמינה, שהיתה כנראה מוכרת לצעירים רבים.

אילת לילה מתחת למים

קודם הופיעו דגי הזוהר, שנשאו ארס בקוציהם הארוכים, המזדקרים מסנפיריהם. אחר כך באו קיפודי'הים הכהים, שהתפשטו בהמוניהם ויצרו כרים שחורים של קוצי קיפודים. ולבסוף צצו הנפוחיות.

דגים רגישים אלה לא זכו בשמם ל' חינו. הם רגישים למגע הקל ביותר ב' גופם, בולעים מייד מים לתוך כיס מיוחד שבבטניהם, והבטנים תופחות במהירות ל' גודל של כדורגל.

הופעות אלה הן רק הפותחות את ליל אילת, כפי שגילו אנשי המחלקה לזואולוגיה של האוניברסיטה העברית, העוקבים זה שנים, בעזרת פנסים תתימיים וציוד צליל'ה, אחר חייה'הלילה של ים אילת. "הדרלפת". כי הדגים הססגוניים וה' אלמוגים בעלי שלל הצורות מפנים בשעות הלילה את מקומם לכל מיני יצורים מוז'רים, שונאי אור'יום.

כמו נחשוני'הים מסועפי הורעות (ש' נורעותיהם הצהובות מגיעות לאורך של חצי מטר) ומלפפוני'הים הדביקים, המתקד'מים בעזרת התכווציות שריריות.

הזואולוג משה צורנגל, שדיווח, ברבעון הפעילים התתימיים, במצולות'ים, על ל' לות אילת אלה, אינו חדש בנושא. את מחקריו בים אילת התחיל, בשעתו, עם פנסי'מכונת שנקשר אל מצבר, ושונישא בתיבה אטומה למים.

כבר אז התרשם משלל השינויים. הדגים הססגוניים של היום נראים בלילה כמעט שקופים לחלוטין, ואת דג החדלסת למשל, אותו רואים בשעות הבוקר רק לעתים רחוקות, פוגשים בלילה לעתים קרובות, כשהוא שוחה באיטיות מתחת לפני המים, כשלסתו התחוננה, שחזלה להיות לסת, ואינה אלא עצם ארוכה ומחודדת המזדקרת קדימה, משמשת לו סימך'היכר.

אבל איו למי שמכונן את האור ישר למול החדלסת. הדג נבהל ומונק לתוך החשיכה הסמרתה. רק שחוף כדי כך הוא פוגע, על'פירוב, בלסתו'שחזלה'היות'לסת, בצולע האוחז את הפנס.

עחונות לובנולו ז'ני

אליעזר ב'נייהודה ניסה אמנם להוציא עיתון'ילדים לפני שבעים שנה, אבל עיתון הילדים הראשון והחתיק בארץ הוא דבר לילדים, שהוא אור' קיומה, היה עיתון לילדים שנים, כמסופר של שמונה עשורים לעיתון היומי של ההסתדרות.

אחרי המישה עורכים ועשרות רבות של ע'יצים (עיתונאים צעירים), עורך את ה' שבועון בן 24 העמודים אפרים תלמי, מי שהיה עורך עיתון המתחרת של ההגנה, החומה, והסבור כי מינויו ב'1947 לכתב הצבאי של דבר עשה אותו לבעל הכתבה הצבאית העברית הראשונה (נושא הכתבה, מאוקטובר 1947: ריכוזי כוחות סורים ב' גבול הצפון).

"לא ראוי לפרסום". דבר לילדים, שגידל עיתונאים כמו ההרז'ומתרגם דן אלמגור, ושנתום גוטמן היה ציירו הקבוע משך כל שנות קיומו, היה עיתון לילדים בררן. בניקוי'בית שנעשה החודש, לקראת היובל ה'35, נמצא שיר של זלמן שניאור, ששוגר בשעתו למערכת, ומנשא עליו את הערת אחד העורכים, "לא מתאים לפרסום". רבים מהורי הקוראים, שהם כבר דור שני לעיתון, לא היו מכירים את העיתון לו היו מוכשרים בו עכשיו. במקום סיפורו בהמשכים'איניק, אך המצויין, של נחום גוטמן על לובנולו מנך ז'נו, למשל, קיים מדור המעורר עניין רב ביותר בין הקור'אים. זה הוא מדור הסיפורים, החלפות בין הקוראים ("מי שישלח לי מתוק'מפתחות, יקבל שתי גליות שנה טובה!").

לשון זכר או נקבה

באינו לשון מדברים לחרש'אילמים? באותות? ברמזים? האקדמיה ללשון העברית סבורה אחרת. היא קבעה כי אל חרשים'אילמים מדברים